

การตอบข้อหาหรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๕

หน่วยงานที่ข้อหาหรือ องค์การบริหารส่วนตำบลถ้าพรรณรา

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๕

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๒๗

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๑

ข้อหาหรือ

องค์การบริหารส่วนตำบลถ้าพรรณรา ข้อหาหรือกรณี (ผู้ร้อง) แจ้งความประสงค์ด้วยวาจาขอคัดถ่ายข้อมูลข่าวสารของโครงการฯ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง ในหมู่ที่ ๘ โดยไม่แจ้งว่าเป็นโครงการฯ ไต ซึ่งเป็นการขอแบบโดยรวม และไม่ระบุว่าโครงการมีข้อบกพร่องตรงไหน อย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำเอกสารของโครงการดังกล่าวใช้ประกอบพยานเอกสารหลักฐานมอบให้ทนายความในการยื่นคำฟ้องต่อศาลคดีอาญาทุจริตกับองค์การบริหารส่วนตำบลถ้าพรรณราและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ต้องรับผิดชอบในทางอาญา เพื่อให้การดำเนินการถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลถ้าพรรณรา จึงขอหาหรือ ดังนี้

๑. การที่ผู้ร้องขอข้อมูลข่าวสารโครงการฯ และไม่แจ้งว่าเป็นโครงการฯ ไต ซึ่งเป็นการขอแบบโดยรวม และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลถ้าพรรณราแนะนำให้ผู้ร้องขอข้อมูลได้มีหนังสือขอมาให้ถูกต้องตามขั้นตอน โดยให้ระบุว่าโครงการใด และเอกสารที่ขอมีอะไรบ้าง เพื่อจะได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้กับผู้ขอ ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

๒. เอกสารที่ผู้ร้องขอมานั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำเอกสารของโครงการฯ ใช้ประกอบพยานเอกสารหลักฐานมอบให้ทนายความในการยื่นคำฟ้องต่อศาลคดีอาญาทุจริตกับองค์การบริหารส่วนตำบลถ้าพรรณรา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบในทางอาญา ถือเป็นเอกสารที่ห้ามมิให้เปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม หรือไม่ อย่างไร

๓. หากผู้ร้องประสงค์จะใช้สิทธิทางศาล สามารถยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำสั่งหมายเรียกพยานเอกสารโครงการฯ ดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๑ ได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็นคณะอนุกรรมการฯ

๑. ประเด็นข้อหาหรือที่ ๑ เห็นว่า มาตรา ๑๑ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติว่า “...ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร ก็ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบ จัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร” ซึ่งเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลถ้าพรรณราที่จะต้องพิจารณาในเนื้อหาและรายละเอียดของคำขอดังกล่าว ซึ่งหากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่อาจเข้าใจได้ตามสมควรว่าผู้ขอต้องการข้อมูลข่าวสารใด ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ องค์การบริหารส่วนตำบลถ้า

พรรณนามีหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ต้องให้คำแนะนำเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้าให้ผู้ร้องขอแก้ไขคำขอให้ถูกต้อง โดยระบุรายละเอียดของข้อมูลข่าวสารตามคำขอเพิ่มเติม เพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลถ้าพรรณราจะสามารถจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามความประสงค์ของผู้ขอได้ต่อไป

ส่วนประเด็นการขอคัดถ่ายข้อมูลด้วยวาจา ในกรณีนี้แม้ว่าพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จะมีได้ระบุไว้โดยชัดแจ้งว่าการขอข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องยื่นคำขอเป็นหนังสือก็ตาม แต่เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารของราชการรายการใดหรือประเภทใดจะเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างน้อยจะต้องมีเอกสารหรือคำร้องขอข้อมูลข่าวสารต่อหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายด้วยความรอบคอบและถูกต้องตามความประสงค์ของผู้ขอข้อมูลข่าวสาร อย่างไรก็ตาม หากผู้ร้องขอข้อมูลข่าวสารด้วยวาจาหรือไม่สามารถเขียนหนังสือได้ด้วยตนเอง เจ้าหน้าที่ของรัฐควรอำนวยความสะดวกในการจัดทำคำร้องเป็นหนังสือให้แก่ผู้ร้องขอต่อไปด้วย เพราะการมีคำขอข้อมูลข่าวสารด้วยวาจาย่อมเป็นเหตุให้ผู้ร้องขาดหลักฐานที่จะยืนยันว่าตนได้มีการร้องขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐแล้ว ซึ่งอาจจะมีผลต่อการใช้สิทธิร้องเรียนหรืออุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของผู้ร้องต่อไปได้

๒. ประเด็นข้อหาหรือที่ ๒ การพิจารณาว่าจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการให้แก่ผู้ร้องขอทราบได้หรือไม่ จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี หากข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑) – (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน หรือหากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๓. ประเด็นข้อหาหรือที่ ๓ ในกรณีที่ผู้ร้องขอข้อมูลเป็นคู่กรณีที่ได้มีการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลไว้แล้ว ผู้ร้องย่อมมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งหมายเรียกพยานหรือเอกสารการดำเนินโครงการที่อยู่ในความครอบครองขององค์การบริหารส่วนตำบลถ้าพรรณราได้ ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๑ แต่ทั้งนี้ ไม่อาจตัดสิทธิผู้ร้องขอข้อมูลที่จะใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้เช่นกัน เนื่องจากเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๔๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย